

MĚSTO SVITAVY

Tisková zpráva

Alois Petrus – příběh řezbáře

Městské muzeum a galerie, 1. 6. – 14. 9. 2014

V letošním roce uplyne 125 let, kdy se narodil výtečný výtvarník a řezbář, Alois Petrus. Autor bohatě řezbovaného nábytku do vil a měšťanských bytů, loutkových divadel, vkusných dřevěných malovaných hraček a drobných řezbovaných předmětů. Posledních více než dvacet let svého života prožil ve Svitavách, a proto jsme se v městském muzeu rozhodli vzpomenout na něj prostřednictvím profilové rozsáhlé výstavy.

Alois Petrus se narodil 27. ledna 1889 ve Skutči u Chrudimi rodině obuvníka. Roku 1905 se začal učit řezbářem a později studoval na zemské řemeslnické škole v Litomyšli a v letech 1912 – 13 na Státní odborné mistrovské škole pro umění a bytovou kulturu ve Valašském Meziříčí. Zaměřil se na teorii bytové kultury.

Na počátku dvacátých let 20. století založil vlastní firmu – Umělecko-průmyslové dílny v Třebíči, současně působil jako mistr tamější učňovské řezbářské školy. Ve své firmě vyráběl nejen řezbovaný nábytek, ale i loutková divadla a soustružené malované hračky a dózy.

0352d/97

0323/97

0321/97

Sám vytvořil na 900 loutkových divadel. Výrobky vyvážel do mnoha zemí Evropy (Jugoslávie, Polsko, Rakousko, Řecko) i do zámoří (USA).

Ve třicátých letech se přestěhoval do Kolína, kde se zaměřil především na nábytkářskou výrobu. Získal uznání na Světové výstavě bytové kultury v Paříži. Během války přišel o značnou část svého majetku. Také proto se v roce 1945 přestěhoval do Svitav a se svým zetěm V. Přikrylem založil novou řezbářskou firmu – Umělecko.průmyslový závod. Vyráběl dekorativní předměty a současně do roku 1948 vyučoval na reálném gymnáziu pracovní vyučování.

Svitavské období jeho tvorby bylo charakteristické určitým druhem výrobků – byla to absolventská tabla, zdobené rámy (obraz dr. E.Benešovi), podnosy, kazety, výroční štíty měst a spolků, dětské

hračky, interiérový nábytek. Prováděl restaurátorské práce, podílel se na výzdobě lidových veselic a plesů. Marně se snažil založit ve Svitavách řezbářskou uměleckou školu. Zemřel 1. září 1968 a pohřben byl v Pardubicích.

Pozůstalost tohoto řezbáře uložená ve svitavském muzeu představuje unikátní soubor, který obsahuje nejen velké množství dokumentů – deníky, vzpomínky, fotografie, kreslené návrhy a skicy, torzo jeho odborné knihovny, ale také Petrusovo původní řezbářské náradí a hlavně – ukázky jeho řezbářského díla. V loňském roce se muzeu podařilo získat kompletní zařízení reprezentativní měšťanské jídelny z nejproduktivnějšího Petrusova období. Patnáctidílný nábytkový soubor se vyznačuje bohatou řemeslnou i uměleckou výzdobou a bude veřejnosti představen poprvé. Kromě něj na výstavě uvidíte malovaný nábytek z dětského pokoje řezbářových dcer, ukázky loutek a hračky,

0296/97

0385/97

0420/97

kteří mohli návštěvníci obdivovat před deseti lety na výstavě Vídeňská secese a moderna v Obecním domě v Praze. Chybět nebudou ani poněkud kontroverzní vyřezávaná tabula, výroční a štíty, kazety a stolní soupravy z posledního období jeho života, vznikající pod vlivem socialistického realizmu. Ani na této výstavě svitavského muzea nebude chybět interaktivní dílna pro rodiče s dětmi či školní výpravy.

Vliv Aloise Petrusa je ve Svitavách patrný i dnes. Proto po návštěvě výstavy nezapomeňte navštívit areál Svitavského stadionu, kde se můžete projít kolem sedmadvaceti třímetrových soch a dalších vyřezávaných herních prvků, zdobící zde dvě dětská hřiště. Tyto sochy vznikají na každoročně pořádaném řezbářském memoriálu, který nese jméno právě tohoto svitavského řezbáře, Aloise Petrusa.

Blanka Čuhelová